

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה כג.

עין משפט נר מצוה

א מ"י פ"ח מהל'
אסורי ביאה הל' לו
סגמ לאון קאק טו"ש
א"כ פ"ט ו' טעף א'
ב ג ד מ"י פ"ח מהל'
פ"ה אדומה הלכ' ז
סגמ לאון שטו:

רבינא אמר הא לכתחילה הא דיעבד. לכתחילה משמע דרינא
הכח ורבי פדת דבמזון לית להו ההוא שניא דלעיל
לדאס חס על זהמנו כו' מדמהדרי אשניא אחרניא ותימיה א"כ
מנה יתרנו משני המשניות
שנהגו למכור ומכרין דלעיל דפ"ק
ואין לונוט שיתרו כשניא
קמא דרב דלעיל דמקוס שהמירו
למכור המירו לחד ללא נהשדו
ארציעה כיון ללא קס דלף רב הדר
זיה משום טעמא דפרישי וי"ל
דודאי זין רבינא זין רבי פדת אית
להו שניא דעובד כוכבים חס על
זהמנו לעינין שלא יאסור למכור
להס בשום מקוס וף דמקוס
שנהגו שלא למכור נמי ליכא איסורא
אלא מנהגא דפרישית מיהו מיסתבר
להו דלענין קרבן יש לנו להחמיר
ולאסור אף דמקוס שמכרין ולא
למקון על אותו טעם דעובד כוכבים
חס על זהמנו וי לאו טעמא
דייעבד לרבינא ור' פדת דמוקי
לה כרננן ללא חיישין לרבינא כלל
וא"ת ור' יוחנן דמשני לקמן (דף
כד:) גבול יש לה פחותה מצת שלש
נעקרת בת שלש אינה נעקרת
מה יתכן מהיהא דמקוס שנהגו
למכור ומכרין משמע כל זהמות
אפילו יתרות על שלש ועוד דפחותה
מצת שלש נמי היה לו לאסור שמה
תשהה אצלו עד שתהיה בת ג'
ויצענה וי"ל דכן פירוש דרבי
פחותה מצת ג' ודאי נעקרת ונת ג'
רוב הפעמים אינה נעקרת אצל אינו
ודאי כ"כ הילכך דמקוס שנהגו
מכרין אפילו בת שלש דעובד
כוכבים חס לפי שאינו יודע דודאי
ודואם שלא מעקר ולענין קרבן מוקי
ההוא דלוקמין דפחותה מצת ג'
ולא מיצעא דמקוס שמכרין דשרי
ליקח אלא אף דמקוס שנהגו שלא
למכור לוקמין לקרבן דכיון דודאי
נעקרת חייס עלה ולא רצעה
ומנה שנהגו שלא למכור משום חשש
דרבינא לאחר שלש כדפרשינן אצל
בת שלש אין לוקמין דאינה נעקרת

רבינא. מהדר לתרוי מתני' וברייתא דלעיל לעולם חשדי ומתני'
לכתחילה קתני דאין מעמידין משום דלמא רבע לה וברייתא
דקתני אין מוששין משום רובע משום דיעבד דמשום לשעבר
קציעת למיסרה דלמא ככר רבעה ולככר (ב) ארבעה לא חיישין:
ומא סימרא. דלמדי דחשדי זיה
שני זין לן דלכתחילה זין דיעבד
דלכתחילה לא מייחדין ליה כדדייהו
והיכא דאיתחד לא מיתסר ולא
אמרין נבעלה לו: ע"י ממון.
הפסד ממון. דככר אי צעילנא לה
תו לא פרע לי צנעה מיד: טע. דמשום
הפסד ממון הוא דשרי לה
דקמיני על ידי נפשות שנתחייבה
הריגה אסורה לבעלה אלמא היכא
דלא מיתרת להפסד ממונו אפקורי
מפקר לה וחיישין שמה נבעלה
לאחד מהן זרעו. ואית דמוקמי לה
בשעת כהן דמתסרא בזונס ורשון
עיקר דכמתנות (דף כ: ו): מוכס
דבשאת ישראל קאי: ופו לא מדי.
(א) אין להקשות על דבר זה דודאי
טעמא ע"י ממון מותר משום דחייש
עובד כוכבים להפסד ממונו: פרס
הטות. פרה אדומה: ה"ג ממאי
דלמא כולי עלמא לא חיישי לרבינא
וטעמא דר"א כו': עודה של שקין.
שקין הרבה ריקנין קשורין ביחד:
פפלה. דכתיב' אשר לא עלה עליה
זעהלאה צעלמא: וצעגלה. עגלה
ערופה אינה נפסקת זעהלאה עול:
עד שסמשון נז. דכתיב זעהגלה
(דברים כב) אשר לא משכה זעול.
(לשנא אחרניא עודה עך שטוין זו
שקין): (א) לא טעמא דר"א
משום עודה: **דמשום הנאה פורתא**.
להקל מעליו משום מעט: לא
מפסיד טובא. דמיס יקריס של
פרה אדומה אלא ודאי טעמא
משום רבינא הוה: **אין יקחו**.
ימכרו קרי זיה ויקימו:
אלא

רבינו חננאל

ופריק רבינא לא קשיא
מתני' לכתחילה אין
מעמידין הא דאי עבד
העובד לוקמין ואין
חוששין דלמא רבעה
מדתא לא תתיחד אשה
עמון מפני שחשודין על
העירוב. ותנין האשה
שנחבשה על ידי ממון
מותרת לבעלה מאי לאו
לכתחילה לא תתיחד
ואם תיחדה דיעבד אין
חוששין לה. והחזיק לה
שני הכא דמתירה לבוא
עליה משום הפסד ממונו.
חיה שהיא כך דקמיני
סיפא נחבשה על ידי
נפשות אסורה לבעלה
כיון דאין לו ממון עליה
ודאי בא עליה. ר' פדת
משני מתני' ר' אליעזר
היא דאסר והא דחזיק
לוקמין רבני דשרי. דתנין
בפרה כ"כ שני גבי
פדת חטאת ר' אליעזר
אומר אינה ניקחת מן
העובד כוכבים והכמיס
העובד. והחזיק ודילמא
ר' אליעזר ורבנן לאו
משום דחיישי לרבינא
אלא דכ"כ לא חיישי
לרבינא דיעבד כרבינא
ואין חשודין בפרה כדבר
משום מלאכת כדבר
דאמר רבינא עליה בפרה
אדומה עודה של שקאי
פסולה. פי' עודה חבך
שזורי (א) של עדים
שאוגדין אותה בכהמה
ודומה לעול שפוסל את
הפרה. ר' אליעזר חייש
מתני' לא חיישי (ובעגלה)
(ובפרה) כתוב אשר לא
עלה עליה עול משעה
שזעהלה עליה פסלה.
ובעגלה כתוב אשר משכה
בעול. ואמרין בפרה
מאי טעמין ורבנן דלא
חיישי משום עודה של
שקאי. דמשום ניהא
פורתא לא מפסיד טובא.
דאמר דלמא מרגשי
ישראל ולא ובני לה
הכא נמי בשאר בהמות
נימא משום הנאה רביעה
לא מפסיד טובא ואפילו
לכתחילה ליכשרו. דתנין
גבי רבינא יצרו תקפו.
והדרינן לטעמא אחריתי
ודלמא כולי עלמא לא
חיישי לרבינא כלל. (אור'
התנין בר שילא דתני
מאי טעמא דר' אליעזר
דכתיב דבר אל בני
ישראל ויקחו אליך פרה
אדומה תמימה מישראל
יקחו ולא מן העובדי
כוכבים. והחזיק לא ס"ד
דחזיק וכן היה ר' אליעזר
דחזיק בכל הקרובות. וכי
כל קרובות מי כתיבא
בהו קיחה. ודילמא לא
פליגי רבנן ע"ר אליעזר

רבינא אמר לא קשיא הא לכתחילה הא
דיעבד ומונא תימרא דשאני בין לכתחילה
בין לדיעבד דתנין לא תתיחד אשה עמהם
מפני שחשודין על העריות ורמינהו
האשה שנחבשה בידי עובדי כוכבים ע"י
ממון מותרת לבעלה ע"י נפשות אסורה
לבעלה אלא לאו ש"מ שאני לן בין
לכתחילה לדיעבד ממאי דלמא לעולם
אימא לך אפילו דיעבד נמי לא והכא היינו
טעמא דמתירא משום הפסד ממונו תדע
דקתני סיפא ע"י נפשות אסורה לבעלה והו'
לא מדי רבי פדת אמר לא קשיא הא רבי
אליעזר הא רבנן (ד) דתנין גבי פרת הטאת ר'
אליעזר אומר אינה נקחת מן העובדי
כוכבים והכמים דמתירין מאי לאו בהא
קמפלגי דר"א סבר חיישין לרבינא ורבנן
סברי: לא חיישין לרבינא ממאי דלמא
דכ"כ לא חיישין לרבינא והכא היינו טעמא
דרבי אליעזר כדבר יהודה אמר רב (ז) דאמר
רב יהודה אמר רב יהודה עליהן עודה של
שקין פסלה ובעגלה עד שתמשוך בה מר
סבר חיישין ומר סבר לא חיישין לא ס"ד
משום ניהא פורתא לא מפסיד טובא ה"ג
לימא משום הנאה פורתא לא מפסיד טובא
התם יצרו תוקפו ודלמא דכולי עלמא לא
חיישין לרבינא והכא היינו טעמא דר"א
כדתני שילא דתני שילא מ"ט דר' אליעזר
ידבר אל בני ישראל ויקחו אליך בני
ישראל יקחו ואין העובדי כוכבים יקחו
לא סלקא דעתך דקתני סיפא (ז) וכן היה
רבי אליעזר פוסל בכל הקרובות כולן
ואי סלקא דעתך כדתני שילא בשלמא
פרה כתיב בה קיחה אלא כולהו קרובות
כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר
אלא

רבינא. מהדר לתרוי מתני' וברייתא דלעיל לעולם חשדי ומתני'
לכתחילה קתני דאין מעמידין משום דלמא רבע לה וברייתא
דקתני אין מוששין משום רובע משום דיעבד דמשום לשעבר
קציעת למיסרה דלמא ככר רבעה ולככר (ב) ארבעה לא חיישין:
ומא סימרא. דלמדי דחשדי זיה
שני זין לן דלכתחילה זין דיעבד
דלכתחילה לא מייחדין ליה כדדייהו
והיכא דאיתחד לא מיתסר ולא
אמרין נבעלה לו: ע"י ממון.
הפסד ממון. דככר אי צעילנא לה
תו לא פרע לי צנעה מיד: טע. דמשום
הפסד ממון הוא דשרי לה
דקמיני על ידי נפשות שנתחייבה
הריגה אסורה לבעלה אלמא היכא
דלא מיתרת להפסד ממונו אפקורי
מפקר לה וחיישין שמה נבעלה
לאחד מהן זרעו. ואית דמוקמי לה
בשעת כהן דמתסרא בזונס ורשון
עיקר דכמתנות (דף כ: ו): מוכס
דבשאת ישראל קאי: ופו לא מדי.
(א) אין להקשות על דבר זה דודאי
טעמא ע"י ממון מותר משום דחייש
עובד כוכבים להפסד ממונו: פרס
הטות. פרה אדומה: ה"ג ממאי
דלמא כולי עלמא לא חיישי לרבינא
וטעמא דר"א כו': עודה של שקין.
שקין הרבה ריקנין קשורין ביחד:
פפלה. דכתיב' אשר לא עלה עליה
זעהלאה צעלמא: וצעגלה. עגלה
ערופה אינה נפסקת זעהלאה עול:
עד שסמשון נז. דכתיב זעהגלה
(דברים כב) אשר לא משכה זעול.
(לשנא אחרניא עודה עך שטוין זו
שקין): (א) לא טעמא דר"א
משום עודה: **דמשום הנאה פורתא**.
להקל מעליו משום מעט: לא
מפסיד טובא. דמיס יקריס של
פרה אדומה אלא ודאי טעמא
משום רבינא הוה: **אין יקחו**.
ימכרו קרי זיה ויקימו:
אלא

(א) כמותו כו': (ב) סוכה
לו: ויש"ן (ג) פרה כ"כ מ"א
(ד) סוכה מו' (ה) נפרה כ"כ
מ"א ע"ל (ו) נבמכר יט'
(ז) וכל ו' ע"ל לעיל בדיה
עודה:
במדרש י"ב

תורה אור השלם

1. זאת הק"ת דתורה
אשר צוה ל' לאמר דבר
אל בני ישראל ויקחו
אליך פרה אדומה
תמימה אשר אין בה
מום אשר לא עלה עליה
על:
במדרש י"ב

גליון הש"ס

תוס' ד"ה על ובו משום
דשכח נהרצית לו. ע"י
לקמן דף כ"ג ע"כ תוס'
ד"ה אלכא:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה רבינא וכו'
ולככר רבעה לא חיישין:
(ב) ד"ה ומו לא מדי אין
להקשות. נ"כ כה"ל לשנא
הוא דף ס"ד לקמט
וזכוריות ספ"ד ויבמות
דף ק"ג ע"ג: (א) ד"ה לא
ס"ד ד"ה דמשום ד"ה לא
הי": (ד) תוס' ד"ה על
ידי וכו' שאין תלמות
שנחציתו:

מוסף רש"י

ע"י ממון מותרת
לבעלה. למהמתי אסורה
ממון ואין מפקרין אסורה
(כמובן כו'). ע"י
נפשות. שהיה נזונת
למנו. אסורה לבעלה.
דהוליל וזנה נה הפקר
חוששין שמה נבעלה
באחר מן (ס"ה). ותו לא
מיד. אין לזון אחר דבר
זה (סוכה ל"א) אין להשיב
על כן יבמות לט. וקדושין
(בא): מו לכא לאקשי מידי
(שערות ק"ג) ליכא לשני
מיד (סנהדרין כ"ב). אין
להקטע דבר זה (ס"ה).
הניח עליה. על פרה
(סוכה חו' וס"ה: עליה).
עודה של שקין. אגודה
של שקין (ס"ה). פסלה.
וה"ג דלאו עול הוא
ובעליה למהוה מיפסלה
דכתיב פרה נתלמכת
עול האדומה בה אשר לא
עלה עליה חויה ואפילו
שלם משכה (ס"ה). ובעגלה
עד שתמשוך. שנתולט
המשא מעט, דבעגלה כתיב
אשר לא משכה (ס"ה).

(א) ע"י צעיון ערך עד
החשיש מש"כ שם הגאונים
ו"ל כפירוש עודה ע"י.
(ב) נראה דל"ל וטעמא דר"א
דכתי שילא דתני שילא מ"ט
דר"א וכו'.

(א) ע"י צעיון ערך עד
החשיש מש"כ שם הגאונים
ו"ל כפירוש עודה ע"י.
(ב) נראה דל"ל וטעמא דר"א
דכתי שילא דתני שילא מ"ט
דר"א וכו'.